

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Mihael Dimitrijevič Skobeljev.

(Dalje in konec.)

„Mej nekaterimi časniki vnel se je prepir o vojniških zaslugah Skobeljeva: Z jedne strani trdi se, da je to pederzen in hraber junak, več pa tudi ne, in nek nemški list poudarja v članku, pisanem, kakor vse kaže, od strokovnjaka, da Skobeljev še nikdar nij dokazal, da ume tudi voditi ves vojni oddelek (Armeecorps). Drugi zopet nazivljejo ga najslavnejšim generalom ruske vojske in „zmagovalcem Plevne“. Obe stranki se nekako strastno držite svojih trditev, a obema se do zdaj še nij zdelo potrebno, svoje nazore vtemeljiti z marljivim razmotrivanjem Skobeljevlevih dejanj v rusko-turškem boji.

Prvi večji vojniški dogodek bil je prehod Gurka preko Balkana v juliju 1877. leta. Ta jako spretni in drzoviti general šel je z mnogimi četami konjikov skozi sotesko Hainkioi, kjer je gorati svet stavljal nepopisljive zapreke. Da se je sploh posrečil ta prelaz, pripisovati se mora turške malomarnosti, kajti 1000 Turkov uničilo bi bilo lahko vso Gurkovo vojsko. Od Hainkioi-ja obrnil se je Gurko proti vzhodu, zasel Kazanlik, ter prišedši od juga napal Šipko, katerej se je s severa (Gabrove) bližal Skobeljev. A pri Šipki mu nij bilo dano pridobiti si slave, ker so boji bili neznatni in je Hulussi Bey prenačijeno opustil sotesko. Kmalu nahajamo Skobeljeva pred Plevno in vsikdar smemo biti gotovi, da se tam, kjer je Skobeljev, pripravljala kaj posebno važnega. Ko se je obleganje Plevne čim dalje zatezalo, dobil je Skobeljev h krati nov nalog. S tremi polki kozakov, jednim pešpolkom in nekoliko baterijami poslali so ga po cesti Lovča-Selvi, da opazuje Turke v Lovči in prepreči vsako napredovanje proti Selvi. Položaj bil je za mali, brez vsake zveze z glavno vojsko delujoči oddelek, jako težaven, a Skobeljev operiral je tako genijalno, da je preprečil Turkom vsako napredovanje, a vrhu tega vse priredil za

poznejši naskok na Lovčo. Hribovje ojačil je z začasnimi utrjenji, kanone nastavil je na višine, ki so se zdele posamičnemu nedosegljive, svoje konjike razpostavljal in rabil pa je tako premišljeno in genijalno, da je bil sovražniku zabranjen vsak pogled v ruske pozicije.

Po dnevi in po noči bil je mej prednjimi in od te dobe pridobil si je brezmejno zaupanje svojih ljudij. Od tod, ker se je izpostavljaj vsak dan sovražnim kroglijam, pričela se je pravljica, da se ga kroglja ne prime, in celo v turških vrstah začeli so o „baza paši“ (belem paši, Skobeljev bil je vedno belo opravljen in jahal je belega konja) govoriti z nekakim strahom, z bojaznijo, kajti povsod bil je videti, povsod streljalo se je nanj, a nikdar nij bil zadet. Strategična zasluga, katero si je Skobeljev s peščico ljudij pridobil v tem kraju, se ne more dovolj oceniti; kajti on je preprečil, da Turki, čez Selvo prodirajoči, nijso prišli v hrbet generalu Radecky-ju, ki je baš takrat (koncem avgusta) moral odbijati ljute napade Suleiman-paše v Šipki. Ko je slednji v Šipki izgubil dovolj krvi, prišel je za Ruse čas, naskočiti Lovčo. General knez Imeretinski privedel je 1. septembra tri brigade pešcev, jedno lovsko brigado in veliko artilerije v pozicije Skobeljeva. Res je, da je imel v 2. dan septembra Imeritinski vrhovno poveljstvo, a Skobeljev priredil in pripravil je vse, on vodil je glavno kolono (10 batalijonov, deloma mohamedanskih vojakov) k naskoku na rudeči hrib, na Lovčo in na zad postavljeno reduto. Ko se je naskok posrečil, stopil je — in to je nekaj, kar se malokdaj zgodi — na čelo kubanskim kozakom, in hajd! za begajočimi Turki, katerim je prizadel velike izgube, vedno in povsod kot prvi pred vsemi.

To bil je Skobeljev pri Lovči. V 11. in 12. dan septembra osvojil si je naskokom in zopet izgubil silne Krišiu-redute pri Plevni, na desnem turškem krilu. To bilo je junaško dejanje prve vrste,

obramba teh redut najvztrajnejša in trdovratnejša, kar se misliti more, njih izguba — pa krivda generalnega štaba, nesrečne dvojice Nepokojšicki-Le-wicki, ki sta zbog nevednosti ali ljubosumnosti odrekla vsako pomoč. Skobeljev bil je odslej ljubimec vojakov in ostanki pri Krišiu-redutah uničenih polkov bili so zanj fanatizirani, ž njimi pa vsa vojska. Prosti vojaki, a tudi častniki izrekli so se: Mi bi uže naredili, da imamo le boljših generalov, tacih, kakršnen je Skobeljev.“

„Köln. Zeitg.“ pripoveduje še dalje, da nij bila nobena pozicija bolj utrjena, nego Skobeljevleva, ki je sploh „velik krt“, nobena divizija bolj v redu, nego njegova, on pa najbolj popularen junak v vsej ruskej vojski. V rusko-turškem boji odlikoval se je na dalje pri Plevni „pri zelenem hribu“, dalje pri večno znamenitem prehodu Balkana v snegu in ledu. Velikanske bile so ovire, ki so se morale premagati in preveč prostora bi potrebovali, da bi vse to opisali, kakor bi trebalo. Naj tedaj zadostuje, da je Skobeljev operiral tako srečno, hitro in uspešno, da je kmalu turško vojsko (32.000 mož) pod vodstvom Nassim paše pri Šipki zgrabil od zad ter jo prisilil, da je položila orožje. S tem bila je uničena zadnja turška vojska, in kar se je storilo še potem, to bil je samo — zajčji lov.

To so v kratkih potezah dejanja Skobeljeva v balkanskem boji, katera je izvrševal vsikdar mirno, previdno, a tudi z vso odločnostjo.

Po rusko-turškem boji nahajamo Skobeljeva zopet v Aziji nasproti divjim Tekincem, katerim je po angleškem polkovniku Buttlerji utrjeno mesto Geok-Tepe v deveturnem ljutem boji vzel v 24. dan januarija 1881 in tako razbil moč teh do tedaj neukročenih sovražnikov, Rusiji pa odprl pot do čarobne Indije.

Imenovan je bil po tej sijajnej zmagi generalom pehote in odlikovan z redom sv. Jurija druge vrste, a največe, najtehtnejše in najpomembniše od-

LISTEK.

Domači pogovori.

IX.

Ko bi se postavil jaz napram kralju Davidu na tisto stališče, na katero se je postavil g. Janko Pajk v „Kresu“ napram našemu pesniku S. Gregorčiču, bi vi gledali in čudili bi se, kako bi ga obral in zdelal Davida kralja in kako bi mu natanko pregledal „glavo in srce“ po vseh pravilih nemškega doktrinarstva, in potem bi izrekel zaključek, da je kralj David sicer nekoliko lepih verzov napisal, da bi pa bil še lepše delal, ko bi ga bil o pravem času poučil g. Janko Pajk.

Ako bi kdo rekel, da jaz Davida kralja in njegovih psalmov niti ne razumem, bi odgovoril, da g. Janko Pajk še menj razume S. Gregorčiča, pa je vender brusil svoje pisateljske škarje nad plaščem njegovim ter je izrekel svojo mogočno sodbo o poezijah, misleči, da ima pred seboj klobase, tiste, ki jih je obesila gospa Pavlina v svojej Mačehi dr. Bo-

danskemu pred nos ravno v tistem času, ko je gospod Janko iskal definicijo poezije.

Res škoda, da nij živel g. Janko Pajk uže v starem testamentu; koliko bi bil mogel naliti nemškega duha iz Mayerjevega „Konversationslexikona“ v pismouke judovske glave, se ne da niti aproksimativno presoditi, samo to stoji, da vsa poezija starega in novega testamenta bi tekla po čisto drugej strugi, nego teče zdaj, ko nij bilo g. Janka Pajka, ki bi bil poučil pesnike starega testamenta ter jim povedal, kako se mora dotikati subjekt objekta in kako se imajo izraževati občutki utisov, katere občutimo pri svojem zadevanji ob svet.

G. Janko Pajk ne razume samo plesti in mreže presti, pa tudi kopati zna in ravno zdaj v vročem poletnem času nam je izkopal s svojim filozofičnim krampom globoko strugo, po katerej bode moralo teči in se cediti odslej za naprej mleko in maslo naše buddhaistične poezije.

Jaz bi svetoval našemu pesniku S. Gregorčiču, naj dela heksametre, te bode vsak kritikar lahko razumel in ko bi še tako učen Konfucius bil, ampak pri svojem delu naj pazi, da vse odkrito pove, da

ne bo nič skritega ostalo pod „črnim plaščem“, še narobe naj plašč obrne in naj ga pokaže kritikarjem, da bodo videli, kakšen je znotraj.

Ko sem poskušal jesti Janko Pajkove kritične klobase v „Kresu“, sem precej znal, da bomo imeli kaj prekuhavati za nekaj časa, in res je g. Bolhaber pristavil tiste klobase k ognju in pri ognju so se mu tako razkubale, da je ostala sama godla v loncu. Kaj bo zdaj Pavlina rekla, ko bo videla, da so se razkubale in razpokale klobase, ne vem povedati, ampak obžalujem pač, da nij Janko rajši v dimnik obesil svojih klobas, mestu da jih je šel razobešat po „Kresu“ in je storil, da jih zdaj prekuhavamo mi v svojih neopranih loncih.

Meni je precej spočetka imponirala učenost kritikarjeva, ko sem namreč čital nekaj o „Nirvani“ in o „Buddhaizmu“, a definicija poezije me je čisto potrla, tako, da sem kar gledal debelo in zijal, ko sem zvedel, da so klobase objekt, v kateri se zadeva človeški subjekt, kadar jih grize in je.

Če so klobase ukusne, je izraževanje utisov pri zadevanji zob ob klobase prijetno in ugodno, ako pak klobase ne veljajo, je tudi tisto zadevanje

likovanje bilo je brezkraino zaupanje ruske vojske, priljubljenost in popularnost po vsej velikanski Rusiji. Ob njegovej prerani smrti piše Aksakov v svojem „Rusi“: „Naša narodna slava, naša nada umrla je v polnem razvoju svojeje veleuma, na pragu smoje slavne obrambe Rusije proti našim vnanjim sovražnikom. Njegovo ime predstavlja cele vojske. Grozna vest pretresla bode vso Rusijo, vse narode Ruske in vse Slovanstvo; mej tem, ko se bodo radovali vsi, ki proti Rusiji in Slovanstvu brusijo sablje.“ In Katkov pravi v „Mosk. Viedomostih“: „Ruska vojska in Rusija izgubili sta veliko moč, velikega rodoljuba, ki je našo nalogo na zapadu nosil v svojem srci.“

O tej nalogi na zapadu izrekel se je pokojnik: „Ko bi mi v boji z Nemci podlegli tudi v pol „tucata“ bitkah, naposled bi zmaga vendar bila naša.“ S temi besedami hotel je označiti vztrajnost in žilavost ruskega vojaka in ruskega naroda in, od teh lastnostij zavisno, konečno zmago in prijazno bodočnost. —

Ogromni narod ruski, oplakaje denes tragično usodo svojega ljubljene junaka, „ruskega Bayarda“, polaga mu zasluženi lavorov venec na prezgodnjo mogilo, njegov spomin pa hrani v svojem srci. Spomin na Skobeljeva bode ga ohrabroval, podvojil mu uže prirojeno žilavost in vztrajnost, da mu bode možno lotiti se in dovršiti po pokojniku započeto delo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. julija.

V predvčeranj seji mestnega zborazškega prisegli so odborniki in potem zvršila se je volitev prvih dostojanstvenikov. Predsednikom izbran je bil Bazzoni, kakor so bili to poprej domenili se, podpredsednikoma pa Dimmer in dr. Luzzatto.

„Nemška narodova stranka“ zborovala bode prihodnjo nedeljo na Dunaji in pričakuje se odlično število udeležencev na ta shod. Tedaj izpregovoril bode tudi pl. Walterskirchen in pečal se osobito z XIX. članom državnih osnovnih zakonov; nadejajo se kaj temeljitega.

Vnanje države.

Z Ruskega: Iz Peterburga se piše, da je velike važnosti to, kar je ruska policija zasledila zadnje tri tedne o nihilistovskih spletkah. Ta srečna poizvedovanja pričela so se v 17. dan junija meseca, ko so ujeli ter zaprli Pribylova, jednega izmed poglavarjev teroristične stranke. Tedaj je bil namreč ravno namenjen v svoje stanovanje in z njim šlo je še dvajset družih njegovih pajdašev. Pribylov je v 30. letu svoje dobe, a bil je uže pri vseh atentatih zadnjih let, v njem oblastila se je ruska policija jednega najnevarnejših vodij nihilistovskih teroristov. Ta vspeh s 17. dne m. m. bil bi še večji, ko bi nekaj časa le opazovali zasledeno zaroto, a je ne zaprli takoj. To je bil tudi prvoten načrt, ali Ignatijev se je premislil in zaukazal jih pozapreti, da si tudi se mu je ugovarjalo od vseh stranij. Pravijo, da se je Ignatijev za tega delj

malo prida, pa vsled tega sem se prepričal, da izraževanje utisov, katere sem občutil pri svojem zavedanju ob Pajkovo kritiko, nij bilo ni malo prijetno ni ugodno.

Ako se človek preobje klobas, je dobro, pravijo, če jih z vinom zalije; ker pa Pajkove kritične klobase nijso bile mesene niti iz krvi in kaše narejene, ampak so bile le duševne klobase, bi malo pomagalo, ko bi se človek napil materijalističnega vina, kakor n. p. pesnik Lipe Haderlap v Šiški, in zato nam je dobro délo, da jih je zalil g. Bolhofer z duševnim vinom svojega II. pisma strijcu v Ameriko, ki nam je izpralo iz goltanca neukusen in grenek „žmah“, kateri so nam napravile in zapustile duševne Pajkove klobase, da tudi našemu duševnemu želodcu dobro tekne zdravo s humorjem in sarkazmom pomešano vino, posebno tedaj, če nas še tiščijo duševne klobase v želodcu. Ko bi se človek še vode napil na take klobase, zato ne bi ostala duševna mrzlica, a take duševne mrzlice na našem slovstvenem polji nas obvaruj, o gospod, kakor nas tudi obvaruj — duševnih klobas!

Spectabilis.

premisli tako nenadoma, ker je slutil, da bo odstavljen, in se je hotel z onim ukrepom prikupiti svojemu carju.

Bombardiranje trdnjav Aleksandrije se je torej včeraj pričelo in uže so padle prve strašne bombe v ulice cvetočega mesta. Kakor znano, sklenila je konference v Carigradu, da ne prične nobena velevlast sama zá-se vojne proti Egiptu, če ne bode prava sila. Ta sila prišla pa je v tistem hipu, ko egiptovska vlada nij hotela prenehati z utrjevanjem aleksandrijske luke, da si ravno je to zahtevala odločno angleška vlada po svojem admiralu Seymouru. Angleška volja, opravičena ali neopravičena — se nij izpolnila, „force majeure“ je napolnila in z včerajšnjim dnem pričeli so pisati Egiptčanom zgodovino angleški kanoni. Včerajšnji telegrami našega lista prinesli so podrobneja poročila o bombardiranju. Nekako čudna čutila obhajajo nas v očigled temu koraku angleške vlade. Saj se je vendar vprašati, zakaj da bi ne smeli Egiptčani, kot gospodje svoje zemlje, utrjevati svojih mest? „Egipt Egiptčanom“ — to veljati bi moralo tudi onstran morja, če je še kaj mejnarodnega prava na svetu. Zato delj vdi se nam, da Anglija izziva s svojo surovo delo zvs areopag evropskih vladi, maščevati krivico, katera se dela Egiptčanom. Evropske vlasti tudi v resnici molče k temu Gladstonovemu koraku, kakor da bi z jedne strani ne odobravale ga, z druge strani pa čakale, da se morda tako vse jedno reši ali pa kako prevrže egiptovsko vprašanje, ki se je jelo vleči kot morska kača. Nobena druga vlast se nij hotela zvezati v teh silovitostih z Angleži, celo Francija ne, katere oklopnice so do predvčeranjim stale poleg angleških v luki pred Aleksandrijo, a so potem odrinile v Port-Said. Evropske vlasti obnašajo se torej mlačno in le od daleč gledajo, da si neprimerno, pred Aleksandrijo. Da je stopila namesto mirnih diplomatskih razprav surova vojaška sila, da se tepta mejnarodno pravo, da se z vsako bombo obstreljuje avtoriteta in oblast turškega sultana kot vrhovnega gospoda egiptovskim deželam: ta istina pa vendar nij tako strašna, če se pomisli na klanje v Aleksandriji 11. dne m. m., na fanatizem ondotnih mohamedanov, dalje da egiptovskega vprašanja nij hotelo biti ni konca ni kraja in to zgolj zavoljo trmoglavosti sultana, kateri še zdaj neče ali pa ne more poslati svojih vojakov; konečno pa bombardiranje ostalo ne boje, njemu sledilo bode zasedenje Nilovih dežela, katero bode zabranilo — naj se uže zvrši od te ali druge evropske velevlasti — barbarstvo, v katero bi se gotovo pogreznile one dežele, če bi prišlo vnanje gospodarstvo turškega polumesca. Mogoče, da se z včerajšnjim dnem vname boj mej zahodom in vzhodom, gotovo pa je, da zdaj stojimo na pragu usodepolnih dogodkov.

Dopisi.

Iz doline pliskrov in reščet 7. julija [Izv. dop.] („Gospod Flesch“.) Uže marsikateri v našo deželico pribegli tujec je tu mej nami našel srečo svojo ter z majhenim kapitalom talenta pa tem večjimi odstotki lokavosti in predrznosti pomagati si do časti in bogatstva. Tacih mož jeden je izvoljenega rodu potomec, krivokljuni birič v Ribnici, „gospod Flesch“ imenovan, katerega Ribničanje častijo kakor boga. Kar „gospod Flesch“ pove z na belo zasukanima očema, to je in mora tako biti; sama čista modrost se izliva iz ust njegovih. Še celo pri gospodi svojej uživa vsestransko spoštovanje birič „gospod Flesch“, saj so ga gospodje uradniki volili jednoglasno za svojega zastopnika v občinski odbor. Ali nij to zanimljivo in mogoče le v Ribnici? Svetá bode kmalu konec, če bodo začeli slube oblastno ukazovati in gospoda se jim uklanjati; če bodo kočijaži vlekli voz in konjiči prevzetno se vozili. Pa je uže tako, če je sluga duhovit in praktičen človek, da ima celo gospodo pod svojim nadzorstvom. Kdor zna, pa zna, — pravi stari Kranjec.

Občinska volitev v Ribnici je tedaj dovršena, ter izvoljenih 12 okoličanov in 5 tržanov. Pa še ti poslednji bili bi vlekli „ploh“, ko bi ne bila pritislila sodnija ter biriča „gospoda Flescha“ otela sramote propada. Če se bodo dali voljeni kmetje prevariti, da postavijo za župana nemčurja prave dlake, „gospoda Flescha“, potem naj se Ribnica izbriše iz števila slovenskih trgov ter priskrbi si drugo bolj prikladno in umestno ime.

Iz Prestranka 11. julija. [Izviren dop.] (Volk. Starši, pazite na otroke!) Kakor da bi imeli 20 stopinj mraza ter bi bila najhujša zima in bi vse škripalo, — tako dela požrešni volk iz-

lete po naših pašnikih ter prihaja do blizu človeških stanovališč.

Tako je matenjskemu ovčarju minoli teden pri jasnem dnevi pohrustal čvrstega janca na paši in sicer v njegovej navzočnosti, ker bil je samo kakih 50 korakov oddaljen od njega. No, temu matenjskemu pastirju pa je bil grdi požeruh še milostiv, a ne tako staro-vaškemu, kajti ondu je odnesel dve ovci in jedno kozo, ne da bi vprašal po računu. Toda nenasitnežu so ondu vender prekrižali račun. Ne zadosti, da se je volčja grdoba nadržla bravskega mesa, odločil je 6 glav drobne od črede ter gnal kakti odgonski sprevodnik čredico šestero glav proti Javorniku. Najbrže si je mislil depôt za več časa preskrbeti, ali, kakor pravijo ljudje, menil je gnati živinico gotovo mladičem v brlog, da bi se ž njo zastili. — Toda ovčar in tesarji v gozdu mu prestrižejo pot, kar ga je tako iznenadilo, da je popustil ovce in bliskoma popihal ter izgubil v gozdu. Lovci, kje ste?

Po kmetih vsaka mati prav skrbno proti večeru pazi, da pride vsa kuretina na gredo spat. Gorje, če bi zmanjkalo kakovega piščeta; v hipu je vsa vas alarmirana. Tako tudi oče pogleda v hlev, ako je črednik prignal domov vse do zadnjega telička. Za živino ljudje še precej skrbe, ne tako za svoje otroke. Brez varstva letajo, tudi če so še v srajčici, okrog. V veliko srečo, da so povsodi šole ustanovljene; nežni otroci imajo vsaj ondu zavetje; tu vjamejo tudi kakovo zrno modrosti nauka, in se privadijo čednostim ter se nauče, kako se morajo vesti in vaditi življenja.

Kdaj pogrešajo roditelji otrok? — Pri jedi! Jed jim je magnet, kateri jih na dom veže, misli si mati, tako tudi oča. Ako otroka k jedi nij, potem še le pošljejo kakovo dete iskat bratca ali sestrico. Zaradi take neskrbnosti staršev, nij čuda, da se unesrečijo pogostoma otroci. — Tako je v nedeljo popoldne v Slavini utonil v luži pri hiši petleten deček. A pogrešili so ga zvečer, ko je bila večerja na mizi. Iskali so otroka potlej po vasi, a našli — čez dolgo časa mrtvega v luži. Starši! pazite na otroke, kajti od njih boste dajali jedenkrat oster račun!

Domače stvari.

— (Odbor „Glasbene Matice“) ima dne 14. julija t. l. svojo skupščino v stanovanji prvosednikovem (g. Ravnikarja). Spored posvetovanja je: 1. Zapisnik o občnem zboru, rešitev njega sklepov in obravnava nasvetov. 2. Vladin odlok na prošnjo za državno podporo; razgovor, kako ustanoviti glasbeno šolo? 3. O muzikalijah za l. 1882. 4. Nasveti in slučajnosti. Začetek zvečer ob 6. uri. — S tem naznanilom se zabijo tudi vnanji gg. odborniki Glasbene Matice.

— († Frančiška Kotnik,) spoštovana gospa, umrla je včeraj opoldne za srčnim mrtvoudom, v 62. l. svoje dobe. Truplo prepelje se jutri popoldne ob 3. uri iz Ljubljane (Križevniški trg, št. 7.) v Verd pri Vrhniki, da se položi tam v rodovinsko rakev. R. I. P.

— (Nunska cerkev) v Ljubljani bode znotraj vsa prenovljena. Pretekli teden postavili so se odri in pričelo se je uže zidarsko delo.

— (Kranjskega obrtnega društva) upravni odbor, pod predsedstvom g. J. N. Horaka napreduje in zboruje jako marljivo. V prvi vrsti je zdaj v sejah upravnega odbora na dnevnem redu obravnava o resoluciji, katero je sklenil dunajski obrtni veliki shod. V zadnji seji se je obravnavalo vprašanje, naj bi se ustanovile paritetične davkarske komisije, da bi se davki predpisavali kolikor mogoče pravično, in pa vprašanje, kako bi se uredilo krošnjarstvo, da bi toliko ne škodilo domačej kupčiji in obrtniji. Upravni svet sklenil je jednoglasno, da pritrdi resoluciji dunajskega obrtnijskega shoda, da se ustanove paritetične davkarske komisije, krošnjarstvo pa popolnem odpravi po velikih mestih, trgih in vaseh in dovoli le pogojno v bolj oddaljenih krajih. V nedeljo 23. t. m. bode občni javni zbor društva v magistratnej dvorani ob 10. uri dopoldne, v katerem bode govoril g. državni

poslanec Karel Klun, sočan obrtniškega odseka državnega zbora, o načrtu obrtniške postave. Prebrala se bode potem po upravnem odboru sklenena resolucija, v kateri so izražene želje kranjskih obrtnikov, ter priporočila se podpori slovenskih državnih poslancev. K temu zboru vabljeni so vsi udje in prijatelji tega zelo koristnega društva, ki šteje že nad 100 članov.

— (Vojaška godba) svira v četrtek 13. t. m. ob 6. uri popoldne pod Tivoli 6 komadov (Stiasny, Auber, Strauss, Gounod, Verdi, Millöcker).

— (G. Louis Legér,) profesor slovenskih jezikov na orientalske fakulteti v Parizu, prišel je včeraj v Ljubljano, kjer ostane štiri dni, da pregleda nekatere zanimljive vire. Od tod odpotuje v Zagreb, Beli Grad, Sredec. Gospod Legér, rodom iz Toulousa, je jedini mej vsemi Romani, ki zna vse slovenske jezike in govori ruski, poljski, česki, srbski in hrvaški — tako čisto in pravilno, da se je njegovemu nenavadnemu jezikovnemu talentu le čuditi. V učeniških krogih je njegovo ime itak že poznato, a zanimati utegne marsikoga, da ima v Parizu 30 slušateljev Neslovanov, kar jasno svedoči, da se čuti potreba znanja slovanščine.

— (Krivoversk prerok) pridigoval je nekoliko dni v svojem stanovanju v sv. Florijana ulicah ter zvalil mnogo žensk, osobito „cigararic“ k svojim predavanjem. Nagovarjal je baje ljudi, naj prestopijo k protestantski veri, a dosegel nij nič. Ko je policija postala radovedna in se hotela tudi udeležiti predavanja, popihal jo je prerok, ki je bil v prostih urah krojač, in vzela ga je noč.

— (Na predvečer praznika ss. Cirila in Metoda) žgal se je velik kres pri sv. Trojici nad Vrhniko, ki so ga poveljavali tamošnji narodnjaki s petjem, streljanjem i. t. d. Poroča se nam od tam, da je bilo na bližnjih hribovih videti še več kresov ta večer.

— (Razpisane učiteljske službe:) V Gorjah, letna plača 400 gold. in prsto stanovanje. Prošnja do 5. avgusta okrajni šolski svet v Radovljici. — Na jednorazrednicah v Zalogu, Žabnici in Viševku, plača po 400 gold. na leto in stanovanje v šolskem poslopju. — Na novej jednorazrednici v Dupljah pri Tržici s 400 gold. na leto in stanovanjem. Na dvorazrednej ljudske šoli v Poljanah, 400 gold. in stanovanje. — Prošnje do 20. avgusta na okrajni šolski svet v Kranju.

— (Interpelacija glede „Schulvereina“), katero so stavili naši poslanci v deželnem zboru v Gradci, prinaša tudi v Poznanju izhajajoča „Polnische Correspondenz“ s pristavkom, da ima nemški „Schulverein“ svoj glavni sedež v Berlinu, da so temu društvu na čelu znana imena, kakor Gneist, Mommsen, da je temu društvu glavni smoter germanizacija po vseh kronovinah avstrijske države in da to društvo, kakor je uže minister Tisza v ogerske zbornici javno poudarjal, ne goji nedolžnih, pedagogičnih, temveč daleč sezajoče politične namene.

— („Grofija goriško-gradiška“) — to je naslov knjigi, katero je spisal ali sestavil dr. Fr. Swida. Pod tem naslovom in še s pristavkom „po najnovejših nemških popisih“ pa prinaša tudi nedeljska „Tribüne“ feljton, v katerem vrli zgodovinar domačije, naš rojak prof. R. priobčuje onega dela kritiko. In ko smo čitali temeljito to kritiko, ki razgrinja plitvost in napake onega dela, nijsmo se prečuditi mogli, kako daleč je uže prišla nemška vednost in kakó plitev mora biti ta nemški dr. Swida ali pa kako drzovit, da si upa na svetlo dajati delo s pogreški, ki bi jih v zlo šteli vsakemu gimnazijalnemu dečaku, kamo-li nemškemu „učenjaku“! V resnici, mi smo jeli dvomiti v „deutsche Gründlichkeit“ in verujemo če dalje bolj — v nemško plitvost! Sicer je pa ta „učenjaku“ dr. Fr. Swida izdal uže prej knjigo o Dalmaciji, in uže tedaj se mu je povedalo tudi v našem listu, da nič ne vé! Ali mi Nemci ostanemo predrzni ljudje!

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Celje 12. julija. „Parteitag“ je od vlade prepovedan. (Mi smo to pričakovali, ker mora

vlada nam in Nemcem biti jednako pravična. Če nij tabora, tudi Parteitaga ne sme biti. Uredn.)

Dunaj 11. julija. Denes vršila se je pravda kranjske dežele zaradi 150.000 gold. pred državnim sodiščem od 10. ure popoldne do 2. ure popoldne. Raszodba v četrtek ob dveh popoldne.

London 11. julija. (Reuterjevo poročilo.) Vsi ob morji stoječi forti so potihnil. Pomorski vojaki šli so na suho in zabili topove v trdnjavi Mex. Egipčani borili so se dobro, Angležev 40 ranjenih. Rasaltin-palača je razvalina. Oklopnici „Monarch“ in „Penelope“ bombardujete trdnjavo v sredini luke.

Razne vesti.

* (Sahara — morje.) Omenjali smo uže jedenkrat, da se namerava v veliko puščavo Saharo, ki je precej nižja nego gladina morja, napeljati morje in tako v Afriki na južnej meji Algieria in Tunisa napraviti novo morje, ki bi jako dobrodejno vplivalo na klima, na promet in na rodovitnost ozemlja. Francoska vlada je v ta namen imenovala tri komisije, da temeljito preudarijo in razpravljajo to vprašanje. Te komisije so s svojim poročilom gotove, a velikansko podjetje nijma upanja, da bi se uresničilo. Z ozirom na orjaško planjavo Sahare, bi se morali vodovodi, da se napolni Sahara, v 10 letih napraviti v tako ogromnih dimenzijah, da bi vsi stroški znašali 1.410.800.000 frankov, tedaj skoraj poldrugo milijardo. To pa je vsota, za katero ne bode lahko dobili delničarjev, tedaj bode ta projekt ostal neizpeljan.

* (Hitrost brzovlakov.) Na Angleškem imajo zdaj štiri brzovlake, ki vozijo s posebno naglostjo. „Express“ na progi Greal-Northeru prehitijo v jednej uri 47 angleških milj in brzovlak mej Londonom in Exeterom 46 milj vsako uro. Angleže prekosili so Amerikanci, kajti na železnici v Pennsilvaniji vozi se brzovlak mej Jersey City in Filadelfijo 100 minut. Ker je ta proga dolga 88 milj, pride na uro 52,8 milj.

* (Najvišji observatorij) na vsem svetu bode nova zvezdarna, ki se zdaj zida v Kaliforniji, na vrhu hriba Mount Hamilton. 4400 angleških čevljev visokega. Zgradbo te zvezdarne omogočila je dareljivost nekega Mr. James Licka v St. Francisko, kateri je dal 700.000 dolarjev na razpolaganje s pogojem, da se za ta znesek omisli največji daljnogled na vsem svetu. Komisija, katero je ustanovitelj imenoval sam, odločila se je za omenjeni hrib, ker je tam izredno čist in jasen vzduh, ob jednem pa stavila Kalifornske državi pogoj, da se napravi na hrib nova cesta, katera bode stala 78.000 dolarjev. Hamiltonov hrib ima tri vrhove, zapadnega izbrali so za zvezdarno, a morali so razstreliti 40.000 ton skalovja, da so dobili za zgradbo potrebno ravnino. Refractor (daljnogled) bode 50 čevljev dolg in steklo (steklena leča) bode tri čevlje široko, dogotovljen pa mora biti do novembra 1883. Delo izročeno je slavnemu ameriškemu umetelniku Clarku v Cambridge-port. To bode največji daljnogled na svetu, kajti „refractor“, ki se zdaj po naročilu ruske vlade izdeluje za Pulkavo, ima steklo, ki meri samo 30 palcev. Observatorij na Hamiltonovem hribu bode dovršeno prirejen in z vsem potrebnim v obilnej meri preskrbljen, da se je nadejati novih iznajdeb in novih pridobitev na znanstvenem polju.

Meteorologično poročilo.

(Pregled čez pretečeni teden.)

Barometer: Stanje barometrovo je bilo v pretečenem tednu komaj srednje in sploh za 1,69 mm. nižje, kakor srednje stanje vsega leta; znašalo je namreč 733,61 mm. in je bilo samo v ponedeljek in vtorek nadnormalno. Najvišje srednje stanje, za 3,18 mm. nad normalom, je imel ponedeljek; najnižje, za 2,72 mm. pod normalom, nedelja; razloček mej maksimumom in minimumom srednjega stanja znaša tedaj 5,90 mm. Najvišje v vsem tednu sploh, za 3,55 mm. nad normalom, je stal barometer v ponedeljek zvečer; najnižje, za 3,30 mm. pod normalom, v nedeljo zvečer; razloček mej maksimumom in minimumom sploh je tedaj znašal 6,85 mm. Največji razloček v stanju jednega dne, za 2,63 mm., je imela sreda; najmanjši, za 0,46 mm., petek.

Termometer: Srednja temperatura pretečenega tedna je znašala + 19,5° C., to je za 0,6° C. nad normalom, in je bila v ponedeljek, vtorek, sredo in četrtek podnormalna, v petek, soboto in nedeljo pa nadnormalna. Najvišjo srednjo temperaturo, za 5,6° C. nad normalom, je imela nedelja; najnižjo, za 4,7° C. pod normalom, ponedeljek; razloček mej maksimumom in minimumom srednjega stanja znaša tedaj 10,9° C. Najvišja v vsem tednu sploh, za 10,5° C. nad normalom, je bila temperatura v nedeljo popoldne; najnižja, za 7,5° C. pod normalom, vtorek zjutraj; največji razloček v temperaturi sploh znaša tedaj 18,0° C. Največji razloček v stanju jednega dne, za 11,4° C., je imela temperatura v sredo; najmanjši, za 1,3° C., v ponedeljek.

Vetrovi pretečenega tedna so bili precej slabotni,

sploh pa vender močnejši, kot v predzadnjem tednu in tudi malo spremenljivi. Največkrat, namreč 11 krat, smo imeli „jugozahod“, 4 krat „vzhod“, po 3 krat „gorenjec“ in „brezvetrije“.

Nebo je bilo precej spremenljivo, 12 krat „popolnoma jasno“, 6 krat „popolnoma oblačno“, 3 krat pa „deloma jasno“ in „deloma oblačno“.

Mokrina: Vreme pretečenega tedna je bilo precej stanovitno in suho; teden je imel samo dva deževna dneva in še ta dva le z neznatno mokrino 7,40 mm. dežja.

Darila za „Narodni Dom“.

Prenesek	3186 gld. 44 kr.
Zastopnik banke „Slavije“ v Kanalu na Primorskem	2 „ 53 „
Iz pušice v kavarni „Merkur“	— „ 99 „
Narodnjaki v Zuzemberku:	6 „ 60 „
Gg. Fr. Pehani, posestnik in trgovec 5 gld., Neimenovan 5 gld., Dereani Dominik, trgovec in posestnik 2 gld., Minatti Al. trgovsk pomočnik 1 gld., Smola Anton c. kr. uradnik 1 gld., Neimenovan 1 gld., 1 gld., Strmec J., c. kr. kontrolor 1 gld., Neimenovan 50 kr., Koncila F., nadučitelj 2 gld., Kutnar Ivan, učitelj 1 gld., Schmoranzler Josip, učitelj 1 gld., Zore Janez, trgovec 2 gld., Podboj Josip, trgovec 1 gld., Neimenovana 20 kr. = 40 kr., Primšar Miklavž, dacar 50 kr., Tišler Jovan, dacar 50 kr., gospa Pehani Fani 1 gld., gg. Valant Fran, posestnik in kovač 1 gld., Keršič Fran pek in krčmar 1 gld., gospa Vehovec Josipina, posestnica 2 gld., gg. Pehanitovi sinovi 2 gld. 10 kr., Thellian V., uradnik 60 kr., Zavodnik Dragotin, župan, posestnik in kovač 1 gld., Hrovat Ivan, posestnik in mesar 1 gld., Zlajpah Fran, posestnik in usnarj 1 gld., Fabjan Fran vgo. Skebe, krojač 1 gld., Kusman Jože, posestnik 1 gld., Nachtigal Janez, posestnik in klobučar 1 gld., Jaka Klinc 50 kr., iz pušice pri g. Pehanju do 1. maja 2 gld. 10 kr., iz pušice pri gosp. Florjančiču koncem junija 3 gld. 84 kr.	45 „ 4 „
G. dr. Matija Leben, kanonik in profesor bogoslovja v Ljubljani	5 „ — „
Iz Sarajeva:	
Gg. Fran Oblak, rač. svetnik, R. Perušek, c. kr. profesor, J. Premrov, računski asistent, J. Pogorelec, rač. oficijal, vsak po 1 gld., vkupe	4 „ — „
Odbor openskega bralnega društva	15 „ — „
O priliki nove maše g. Ivana Muravca v Podgradu darovali gostje	5 „ — „
Vkupe	3220 gld. 60 kr.

Poslano

p. n. gospodom narodnim pevcem.

Pri notranjske narodnej slavnosti v Postojini dne 3. septembra t. l. peli bomo skupno tri zборе: „Naprej“, Dav. Jenko, „Ustaj rode“, G. Eisenhut, in „Jadransko morje“, A. Hajdrih.

Vse p. n. gg. vodje narodnih pevskih zborov in posamezne gg. pevce, ki se hočejo dejansko udeležiti omenjene slavnosti, prav uljudno prosim, da se blagovolijo prej ko mogoče za litografrane note gornjih pesen oglasiti pri meni.

V Postojini, dne 10. julija 1882.

Josip Lavrenčič,
blagajnik ožjemu odboru.

Globokim žalom naznanjajo podpisani vsem sorodnikom, prijateljem in znancom žalostno vest, da se je njihova iskreno ljubljena, nepozabljena mati, mačeha, tašča in stara mati, gospa

Frančiška Kotnik, roj. Zupaneg,

denes opoldne ob 1. uri, 62 let stara, preselila na oni boljši svet.

Telo predrage ranjce bode v četrtek, dne 13. t. m., ob treh popoldne v hiši št. 7 na Križevniškem trgu blagoslovljeno in potem prepeljano v Verd pri Vrhniki, kjer se bode položilo v rodovinsko rakev.

Draga pokojna je priporočena pobožnemu spominu.

Zadušne sv. maše se bodo služile v farnej cerkvi šenklavske v Ljubljani in na Vrhniki.

V Ljubljani, dne 11. julija 1882. (453)

Josip Kotnik, Karol Kotnik, Ignacij Kotnik, sinovi. **Frančiška Kotnik,** omož. **Seitz, Josipina Kotnik,** omož. **Goll,** hčeri. **Dr. Edv. Seitz, Venceslav Goll,** zeta. **Fran Kotnik,** pasterek, **Marija Kotnik,** sinaha. **Ana, Marija, Pavel, Gianina** in **Antonija,** vnuki.

Bilard,

jako dobro ohranjen, z vso opravo vred, se zaradi pomanjkanja prostora ceno proda. — Natančneje o tem povod

Fran Arko

(455—1)

v Dolenjem Logatci.

Dunajska borza

dné 12. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	76 gld.	85	kr.
Srebrna renta	77	65	"
Zlata renta	94	85	"
1860 državno pesojilo	130	80	"
Akcije narodne banke	824	—	"
Kreditne akcije	316	75	"
London	120	80	"
Srebro	—	—	"
Napol.	9	58 1/2	"
C. kr. cekini	5	69	"
Državne marke	58	95	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	119	75
Državne srečke iz l. 1864	100	172	25
4% avstr. zlata renta, davka prosta	95	15	"
Ogrska zlata renta 6%	119	90	"
" " " 4%	88	85	"
" " " papirna 5%	87	—	"
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	—	"
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	113	75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120	35	"
Prior. oblig. Elizabete zapad. železnice	100	—	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	50	"

Kreditne srečke	100 gld.	176	50
Rudolfove srečke	10	20	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	124	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	223	75	—

Izvrstno črno dolejnjsko vino

od leta 1880 po 10 gld. vedro, rumeno staro vino po istej ceni in novo dobro rumeno ali rudeče vino po 5 1/2 in 6 1/2 gld. vedro prodaja

A. Cvenkelj

(439-3) v Sevnici (Lichtenwald), Štajersko.

Posestvo pri Rakeku,

sodnijsko cenjeno na 1700 gld., hiša poleg cerkve na Rakeku, za vsako kupčijo (prodajalnice, gostilno) pripravna, proda se iz proste roke pod ugodnimi plačilnimi pogoji. — Natančneje pové g. M. Lentsche, Sv. Jakoba trg v Ljubljani, ali ustmeno ali pismeno. (440-2)

Zahvala.

Odbor prostovoljnega gasilnega društva šteje si v prijetno dolžnost, izrekati za živahno udeleževanje zdaj dovršenega kegljanja na dobitke vsem p. t. gg. kegljavcem najiskrenejšo zahvalo; tako tudi posebno gospodu Juriju Auerju, posestniku pivovarne, da je blagovolil prepustiti kegljišče brezplačno.

V Ljubljani, dné 11. julija 1882.

Za odbor:

Načelnik: Doberlet.

(456)

500 zlatov

plačam onemu, kdor pri vporabljanji Kothejeve zobne vode

1 steklenica 35 kr., še kedaj čuti zobne bolečine ima iz ust duh.

J. G. Kothe,

umirov. dvorni založnik v Mödlingu

pri Dunaji, vila Kothe.

(144-20) V Ljubljani dobi se jedino le pri lekarji Jul. pl. Trnkočyji in v vseh lekarnah, droguerijah, parfemerijah, prodajalnicah galanterijskih rečij itd. na Kranjskem.

Tujci:

9. julija.

Pri Slonu: Olejzintt iz Aleksandrije. — Kulka z Dunaja. — Lončarski iz Pulja.

Pri Malléi: Niederhofer z Dunaja.

— Hoyos iz Reke. — Viugel z Dunaja.

— Derman iz Trsta.

Pri avstrijskem cesarji: Zidarich iz Hrvatskega. — Fermus iz Ljubljane. — Oljančič iz Tržiča.

Važno za kmetovalce!

Marsikateremu gotovo v veliko olajšavo prodajajo se tudi na obroke po prav ugodnih pogojih dobro znane Lanz-ove

ročne mlatilnice, slamoreznice itd.,

katerih se je v malo letih izdelalo in razpečalo ogromno število 98 tisoč komadov, kar je gotovo najboljšje spričevalo in priporočilo. — Tedaj na noge! Združite se po dva ali več skupaj in ne zamudite ugodne prilike, kajti korist glede dela in časa je tolika, da se kupljeni stroj prav kmalu sam izplača.

Pojasnila in ilustrovane cenike brezplačno razpošilja

zastopništvo in zaloga pri A. Debevcu

v Ljubljani, Rimska cesta št. 19.

(448-2)

Zaloga najboljših

mineralnih vodá.

Carinthia 20 kr., Franc-Josipova 26 kr., Friedrichs-Haller 35 kr., Giesshübler 35 kr., Gleichenberg 25 kr., Haller Jodwasser 35 kr., Karlsbader Mühlbrunnen 40 kr., Kron-dorfer 26 kr., Marienbader Kreuzbrunnen 35 kr., Preblauer 20 kr., Rákoczy 22 kr., Selters 30 kr.

Naročila izvršujejo se točno proti poštnemu povzetju kupila. (451-1)

Dr. Sprangerjeve kapljice za zelodec, priporočane od zdravniških avtoritet, pomagajo takoj, če ima človek krč v želodci, migrenu, feber, ščipanje po trebuhu, zaslinjenje, slabosti, če ga glava boli, če ima krč v pr. ih, mastno zgago. Telo se hitro osuši. V bramorjih razpusti bolezensko avarino, odvajajoč črve in kisline. Davici in tinsu vzamejo vso zlobnost in vročino, če se zavzavajo po 1/2 žličke vs. ko uro, ter varujejo nalezljivosti. Človeku diši zopet jed, če je inel bel jezik. Naj se poskusi z majhnim ter se prepriča, kako hitro pomaga to zdravilo, katero prodaja lekarnar g. J. Streboda v Ljubljani, a flacon 30 in 50 kr. av. velj. (247-97)

Umrli so v Ljubljani:
8. julija. Franc Uranka, dninar, zdaj kaznec, 23 l., Hrenove ulice št. 15.
9. julija. Marija Premk, delavčeva hči, 18 mesecov, Rožne ulice št. 27, za osepnimi. — Rudolf Stepic, sobnega slikarja sin, 3 leta, Merosodne ulice št. 1 za škrofulozo. — Marija Keržič, dekla, 38 let, Florjanske ulice št. 30, za jetiko. — Jakob Peteln, kajzar, 71 let, Črna Vas št. 36, za starostjo. — Helena Mahkota, hišnega posestnika hči, 4 mes., Krakovske ulice št. 7, za drisko.
11. julija. Jožef Čiber, tiskar, 24 let, Poljanska cesta št. 25, za jetiko.
V bolnici.
9. julija. Rozalija Gutmacher, strežka, 24 let. — Ana Merknžič, delavka, 44 let, za jetiko. — Marija Kopač, delavčeva žena, 53 let. — Janez Zeleznikar, čevljar, 47 let, za tuberkulozo.

Goldinarjev

213.550

Goldinarjev

vredno je vkup vseh tisoč oficijalnih dobitkov velike

TRŽAŠKE RAZSTAVINE LOTERIJE.

Prvi glavni dobitek v zlatu ali gotovini gold. **50.000**
Drugi dobitek v zlatu ali gotovini gold. **20.000**
Tretji dobitek v zlatu ali gotovini gold. **10.000**

Dalje obseza ta loterija še jeden dobitek, vreden gold. 10.000, štiri po gold. 5000, pet po gold. 3000, petnajst po gold. 1000, trideset po gold. 500, petdeset po gold. 300, petdeset po gold. 200, sto po gold. 100, dve sto po gold. 50, pet sto dva in štirideset dobitkov po gold. 25. Razen tega mnogo drugih dobitkov, reči, ki so izpostavljene in so jih darovali razstavljalci.

Jeden loz **50** novčičev.

Kdor hoče razprodajati loze

obrni se takoj na

Loterijski oddelek tržaške razstave

v Trstu, Piazza Grande 2.

(428-5)

Kdor si naroči posamičnih lozov, pridejati je 15 novcev za poštarino.

Lozi dobivajo se v Ljubljani pri Kranjskej banki za kupčijo in trgovino.